

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci stěžovatele společnosti **B. a. s.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Bláhou, advokátem se sídlem v Lomnici nad Popelkou, Poděbradova 54, za účasti **Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu**, se sídlem v Praze 1, Štěpánská 28, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2005, č. j. 5 Ca 211/2004 - 50,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2005, č. j. 5 Ca 211/2004 - 50, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením městského soudu byla odmítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (dále též „správní orgán“) ze dne 22. 9. 2004, č. j. FŘ-2229/13/04, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 8 ze dne 19. 11. 2002, č. j. 204150/02/008512/7864, jímž byla stěžovateli dodatečně doměřena daň z přidané hodnoty. Svoje rozhodnutí soud odůvodnil tím, že žaloba byla podána po marném uplynutí zákonem stanovené lhůty pro její podání.

Ve včas podané kasační stížnosti namítal stěžovatel stížní důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. b) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel uvedl, že elektronicky podaná žaloba byla řádně podepsána, o čemž svědčí i výstup z datové zprávy, ze které je patrné, že součástí datové zprávy byl elektronický podpis. V případě, že bude o tomto bodě i nadále přetrvávat nejistota,

navrhl stěžovatel znalecké ohledání počítače, ze kterého byla datová zpráva odeslána. Stěžovatel rovněž odkázal na elektronickou komunikaci s pracovníky městského soudu týkající se předmětné otázky. Z celé komunikace je patrné, že stěžovatel dbal pokynů daných mu pracovníky soudu, proto je usnesení městského soudu založeno na nedostatečně objasněném skutkovém stavu. Soud výkladem ust. § 37 odst. 2 soudního řádu správního učinil zásadní rozdíl mezi písemným a elektronickým podáním. V případě, že písemné podání neobsahuje podpis, je možno vyzvat k odstranění této vady, což dle soudu u elektronicky podaného podání nelze. Tímto přístupem soudu však došlo k odepření práva na přístup k soudu, neboť projednání žaloby bránilo pouze odstranitelné vady a ryze formální důvody. I v případě, že by výše uvedené nebylo možné, soudní řád správní připouští potvrzení podání předložením originálu. Stěžovatel uvádí, že se tak stalo dne 9. 12. 2004, tedy v zákonem stanovené lhůtě. Toto druhé podání tedy zhojilo vadu podání prvního (ze dne 6. 12. 2004). Stěžovatel je dále názoru, že pokud soud vydal přípis, ve kterém označil všechny skutečnosti bránící věcnému projednání žaloby, pak je svým rozhodnutím vázán. Soud tak mlčky přiznal, že žaloba byla podána řádně a věnoval se odstraňování dalších překážek bránících věcnému projednání. Tímto úkonem tak jakoby rozhodl, že v žalobě žádné jiné věcné nedostatky bránící jejímu projednání nejsou. Stěžovatel proto navrhl zrušení napadeného usnesení městského soudu a vrácení věci tomuto soudu zpět k dalšímu řízení, když současně požádal o přiznání náhrady nákladů řízení.

Správní orgán ve svém vyjádření sdělil, že se vzhledem k obsahu kasační stížnosti k této nebude vyjadřovat.

Ze soudního spisu, který soudu předložil městský soud, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Soudní spis obsahuje na č. 1. 2 titulní stranu žaloby stěžovatele, na které je nad podacím razítkem s datem 6. 12. 2004 vyznačeno „bez elektronického podpisu“. Na č. 1. 8 je pak titulní strana žaloby shodného obsahu s první obsahující podací razítko soudu s datem 9. 12. 2004 a dále razítko s textem „podpis ověřen“.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ust. § 37 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „s. ř. s.“), podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží. Činí-li takový úkon kolektivní orgán nebo osoba, za niž podle zvláštního zákona nebo na jeho základě jedná kolektivní orgán, musí k němu být připojen opis usnesení takového orgánu, jímž byl s obsahem podání vysloven souhlas.

Zásadní stížní námitkou stěžovatele je jeho nesouhlas s názorem Městského soudu v Praze, který posoudil jeho podání jako opožděnou žalobu. Jak vyplývá z výše citované právní úpravy, ve správním soudnictví je možno účinně činit podání disponující řízením či jeho předmětem (tedy např. žalobou zahajovat řízení) pouze v případě, že je takovýto úkon učiněn v zákonem stanovené taxativně vymezené formě. V případě, že účastník řízení (žalobce) své podání neučiní písemně, ústně do protokolu či v elektronické formě podepsané

elektronicky podle zvláštního zákona, soud k němu přihlíží pouze v případě, že účastník takového podání (tj. podání učiněné v jiné formě) do tří dnů potvrdí písemným podáním shodného obsahu nebo předloží jeho originál.

Nejvyšší správní soud předně zdůrazňuje, že Městský soud v Praze v odůvodnění napadeného usnesení na str. 2 v předposledním odstavci uvádí, že stěžovatel (žalobce) nepotvrdil své elektronické podání podané bez uznávaného elektronického podpisu (tj. ze dne 6. 12. 2004) písemným podáním shodného obsahu či předložením originálu. V následujícím odstavci však konstatuje, že „dne 9. 12. 2004 žalobce podal podání shodného obsahu, v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona“. Je tedy zřejmé, že odůvodnění rozhodnutí městského soudu je vnitřní rozporné, neboť nejprve uvádí, že stěžovatel nesplnil svou povinnost, aby vzápětí tuto povinnost za splněnou označil. Již tento rozpor sám o sobě je proto důvodem pro zrušení rozhodnutí městského soudu z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí.

Z důvodu hospodárnosti řízení však Nejvyšší správní soud považuje za vhodné se i přes tuto zjevnou vadu odůvodnění usnesení městského soudu vyslovit i k otázce opožděnosti žaloby stěžovatele. Mezi účastníky řízení je nespornou skutečností, že rozhodnutí správního orgánu bylo stěžovateli doručeno dne 7. 10. 2004, tudíž že žalobu bylo možno včasné podat naposledy dne 7. 12. 2004. Rovněž není sporu o tom, že stěžovatel podal dne 6. 12. 2004 žalobu elektronicky a dále, že dne 9. 12. 2004 podal podání stejného obsahu, a to opět v elektronické formě podepsané podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o elektronickém podpisu“). S ohledem na tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud považuje za vhodné vyřešit otázku opožděnosti podané žaloby na podkladě skutečností, které jsou mezi účastníky řízení nesporné.

Pro posouzení povahy obou podání stěžovatele je klíčovým nálezným Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2006, sp. zn. IV. ÚS 319/05, ve kterém Ústavní soud vyslovil, že „podání v elektronické podobě splňující výše uvedené požadavky zákona o elektronickém podpisu je podáním rovnocenným s podáním v písemné podobě na papíře s vlastnoručním podpisem, zatímco elektronicky učiněné podání bez zaručeného elektronického podpisu je nutné do 3 dnů doplnit“. Dále zdůraznil, že „jejím cílem (právní úpravy – pozn. soudu) je i v současnosti usnadnit doručování podání prostřednictvím elektronické komunikace tak, aby byla v co největší míře zajištěna rovnost elektronických podání s podáními v písemné podobě na papíře.“ Z výše citovaného rozhodnutí Ústavního soudu tedy jednoznačně vyplynulo, že nelze činit rozdíl mezi podáním učiněným v písemné podobě a podáním učiněným v podobě elektronické s uznávaným elektronickým podpisem ve smyslu legislativní zkratky ust. § 11 odst. 1 zákona o elektronickém podpisu. Vzhledem k okolnosti, že v dané věci stěžovatel své podání učiněné v tzv. jiné formě (tedy bez uznávaného elektronického podpisu) doplnil podáním elektronickým, ovšem uznávaným elektronickým podpisem obsahujícím, je zřejmé, že podmínce stanovené v ust. § 37 odst. 2 s. ř. s. dostál, tj. že jeho žaloba byla ve světle dalších skutkových zjištění podána včas. Městský soud v Praze byl proto povinen s ní tak i nakládat. Jestliže tak neučil, dopustil se nezákonnosti.

S ohledem na shora uvedené se Nejvyšší správní nezabýval dalšími námitkami uvedenými v kasační stížnosti, protože pro vyřešení klíčové otázky sporu není jejich zodpovězení rozhodující.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. napadené usnesení městského soudu zrušil pro nepřezkoumatelnost a nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu a věc mu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je městský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. V dalším řízení se tedy Městský soud v Praze bude zabývat žalobou stěžovatele meritorně. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Městský soud v Praze v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

